

TER BESLISSING

Datum

6 september 2023

Onze referentie

BS2023017144

Opgesteld door

Aantal bijlagen

Nota

Brief continuïteit radardekking en interim maatregelen

Aanleiding

Defensie heeft een informatieplicht aangaande zijn verantwoordelijkheden omtrent de bewaking en beveiliging van het luchtruim en de geplande en – voor de omgeving – merkbare inzet van de NAVO op Nederlands grondgebied per oktober 2023. Vanwege de ontwikkelingen omtrent de continuïteit van radardekking en de gekozen interim maatregelen informeert u hierover de Staten-Generaal.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met het versturen van de kamerbrief (bijlage 1) inzake de interim maatregelen ten behoeve van de continuïteit van radardekking voor luchtruimbewaking en -beveiliging.

Kernpunkte

Als gevolg van uitloop van het vervangingstraject van de SMART-L radarstations in Wier en Herwijnen moet Defensie interim maatregelen treffen om een basisdekking te garanderen. Dit wordt veroorzaakt doordat de oude MPR-radarstations (gedeeltelijk) buiten gebruik zijn voordat de nieuwe SMART-L radarstations 24/7 operationeel zijn.

Significant verminderde radardekking is onacceptabel voor de nationale veiligheid en de bewaking van het NAVO-luchtruim. De gekozen interim maatregelen betreffen de inzet van de NAVO DADR-capaciteit op vliegbasis Leeuwarden en de aanschaffing van een nieuw *Groundmaster 400a* systeem om deze in te zetten op het militair terrein Nieuw Milligen (nabij het MPR-radarstation). De huidige plannen voorzien in continuïteit van een basis radardekking. Defensie blijft andere interim maatregelen onderzoeken voor de nog onzekere periode van het tweede kwartaal in het zuidelijke verantwoordelijkheidsgebied. Zodra er duidelijkheid is omtrent de continuïteit van de radardekking in het tweede kwartaal van 2024, wordt de Kamer daarover geïnformeerd.

Toelichting

Het communiceren van een beperking in de Nederlandse luchtruimbewaking kan (potentiële) kwaadwillenden attenderen en daarmee het risico voor de nationale veiligheid vergroten. Er is besloten om de Staten-Generaal te informeren, maar om het risico voor de nationale veiligheid te beperken wordt in de brief op hoofdlijnen gesproken over de periode en gebieden van verminderde radardekking. De informatie in de brief is gevoelig, maar niet gerubriceerd.

Gezien de relatie met het radarstation in Herwijnen, is het advies om deze brief gelijktijdig te versturen met de beantwoording van de nadere vragen van de Eerste Kamer over de locatiekeuze nieuw radarstation in Herwijnen. Deze brief wordt mede om deze reden in afschrift aangeboden aan de Eerste Kamer.

Financiële overwegingen

Voor de aanschaf van de interim radar Groundmaster 400a is een budget benodigd van (indicatie, bandbreedte €0-50 miljoen). Deze behoefte wordt gefinancierd vanuit het DLP.

Op dit moment wordt onderzocht of, na afloop van de inzet van de Groundmaster 400a in Nieuw-Milligen, deze capaciteit wordt opgenomen in het arsenaal van de Koninklijke Luchtmacht, zodat kan worden voldaan aan de NAVO-eis voor mobiele radarcapaciteiten. De financiële impact hiervan is nog niet duidelijk en deze behoefte is nog niet financieel gedekt.

Juridische overwegingen

Voor de interim maatregelen op Vliegbasis Leeuwarden en AOCS Nieuw-Milligen zijn geen planologische veranderingen nodig. Met het bevoegd gezag (ILT) is overleg over de toestemming voor de tijdelijke inzet van mobiele radars (i.v.m. geluid en straling).

Communicatie

Er wordt interne en externe communicatie voorbereid waaronder een bericht op intranet en defensie.nl. Voor (eenduidige) externe communicatie wordt een woordvoeringslijn opgezet en een Q&A.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Persoonsgegevens van de steller en ondertekenaar worden gelakt vanwege bescherming van de persoonlijk levenssfeer. De indicatie voor de financiële investering voor de aanschaf van de Groundmaster 400a is gelakt vanwege commercieel vertrouwelijke overwegingen. Openbaar maken van deze gegevens in deze fase van het project schaadt de financiële belangen van de Staat.

DE PLAATSVERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

